

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.05.2016 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Факти.бг

✓ 10 000 вече са фирмите в АИКБ

Нови 1600 фирми с близо 50 000 заети в тях бяха приети за членове на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) на днешното заседание на Националния съвет (НС). В редиците на най-динамично развиващата се работодателска организация в България се вляха още 5 браншови организации – Асоциация на парковете в България, Асоциация СЕСЕД България, Българска асоциация на малките и средните предприятия, Българска асоциация на управляващите дружества и Сдружение «Произведено в България» - Съюз на малкия и средния бизнес. За член бе приета и фирма «Призма Лукс» ООД.

След днешното заседание на НС броят на членуващите в АИКБ фирми достигна 10 000, като в тях работят близо половин милион заети. Дейността на организацията покрива 65 икономически дейности, а мрежата от регионални камари обхваща 171 общини.

Членовете на НС на АИКБ обсъдиха предстоящото тържествено отбелязване на 20-годишния юбилей на Асоциацията, който е на 5 декември 2016 г.

Епицентър

✓ Броят на фирмите в Асоциацията на индустриалния капитал в България достигна 10 000

Дейността на работодателската организация покрива 65 икономически дейности, а мрежата от регионални камари обхваща 171 общини

Нови 1600 фирми с близо 50 000 заети в тях са приети за членове на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) на заседание на националния съвет на организацията.

Това съобщиха от пресслужбата на АИКБ.

В редиците се вляха още 5 браншови организации – Асоциация на парковете в България, Асоциация СЕСЕД България, Българска асоциация на малките и средните предприятия, Българска асоциация на управляващите дружества и Сдружение "Произведено в България" - Съюз на малкия и средния бизнес. За член бе приета и фирма "Призма Лукс" ООД.

Така броят на членуващите в АИКБ фирми достигна 10 000, като в тях работят близо половин милион души. Председател на асоциацията е Васил Велев.

Дейността на организацията покрива 65 икономически дейности, а мрежата от регионални камари обхваща 171 общини.

Националният съвет на АИКБ е обсъдил и предстоящото тържествено отбелязване на нейния 20-годишен юбилей, който е на 5 декември 2016 г.

Дир.бг

✓ 10 000 вече са фирмите в АИКБ

Нови 1600 фирми с близо 50 000 заети в тях бяха приети за членове на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) на днешното заседание на Националния съвет (НС). В редиците на най-динамично развиващата се работодателска организация в България се вляха още 5 браншови организации – Асоциация на парковете в България, Асоциация СЕСЕД България, Българска асоциация на малките и средните предприятия, Българска асоциация на управляващите дружества и Сдружение "Произведено в България" - Съюз на малкия и средния бизнес. За член бе приета и фирма "Призма Лукс" ООД. След днешното заседание на НС броят на членуващите в АИКБ фирми достигна 10 000, като в тях работят близо половин милион заети. Дейността на организацията покрива 65 икономически дейности, а мрежата от регионални камари обхваща 171 общини.

✓ АИКБ обсъди с Й. Фандъкова финансиране на общински инвестиционни проекти чрез капиталовите пазари

Представители на ръководството на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) проведоха работна среща с кмета на София Йорданка Фандъкова, заместник-председателя на Столичния общински съвет Николай Стойнев и главния изпълнителен директор на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции (СОАПИ) Христиан Петров. Срещата се състоя по покана на Столична община. От страна на АИКБ участие взеха Васил Велев, председател на УС на АИКБ, Боян Бойчев, член на УС на АИКБ, проф. Богдан Угърчински, член на НС на АИКБ, Добрин Иванов, изпълнителен директор на АИКБ и Светла Иванова, директор „Връзки с обществеността и протокол“ в АИКБ.

Основна тема на срещата бе очертаването на идеи за оперативното сътрудничество за развитие на инвестиционната среда в българската столица. АИКБ покани представители на СОАПИ да направят презентация на предстоящото годишно Общо събрание на Международния координационен съвет на организациите на работодателите (МКСОР), което ще се състои на 30 юни в София. Присъствието на представители на работодателски организации от 15 страни от централна и източна Европа и Азия, членуващи в МКСОР, беше оценено като изключителен шанс да се представят възможностите за инвестиции в столицата пред международния бизнес.

Обсъдена бе идеята на АИКБ финансирането на общински инвестиционни проекти, които имат възможност да генерират възвращаемост на инвестираните средства, да бъде осигурено чрез капиталовите пазари. Реализацията на големи общински инфраструктурни и др. проекти с прозрачно привлечен частен капитал е финансово обоснована алтернатива на бюджетното или европейското финансиране. Освен че няма да се налага използването на публични средства и ще се постигне желаният резултат, този подход ще ангажира ресурси на институционални и др. инвеститори и с това ще допринесе и за тяхното собствено развитие, както и за развитието на капиталовия пазар. Посоченият модел може да бъде използван за реализацията на проекти, за които не може да бъде получено европейско финансиране и/или не достигат бюджетни средства.

Становището на АИКБ, че такса «Битови отпадъци» трябва да е обвързана с количеството смет и да е еднаква за бизнеса и гражданите срещна подкрепа в лицето на представителите на общината, които обаче подчертаха, че достигането на този справедлив модел ще е продължителен във времето процес.

Услугите от обществен интерес, развитието на професионалното образование, липсата на подготвени кадри като основна пречка за инвестициите бяха само част от конкретните теми, очертани като възможност за съвместна работа.

В рамките на срещата проф. Богдан Угърчински презентира пред представителите на общината проекта „София - град на знанието“. Проектът е на членуващия в АИКБ консорциум „Велграф груп“, чийто президент е проф. Угърчински. Идеята бе посрещната с голям интерес от Й. Фандъкова, която обеща подкрепа от страна на Столична община.

[Строител](#)

✓ Столичната община с бърза писта за бизнеса

Конкретни проблеми на бизнеса да бъдат решавани бързо от работни групи между Столичната община и компаниите. За това се договори днес кметът на София г-жа Йорданка Фандъкова и представители на Асоциацията на индустриалния капитал в България, водени от председателя на Управителния съвет Васил Велев. "Знаете, че през последните години усилията на общината бяха насочени към инфраструктурата, но сега един от основните ни приоритети е инвестициите и подпомагането на бизнеса. Не можем да го направим по-рано, защото аз лично не си представям как привличаме

инвеститори без добра инфраструктура. Разбира се, че и сега продължаваме усилено да работим в тази посока", каза Фандъкова. Тя запозна представителите на Асоциацията с работата и екипа на новата Агенция за инвестиции на София. И подчерта, че иска общината да партнира по важните въпроси на града с членовете на АИКБ

Председателят на УС на АИКБ Велев предложи да съдейства за представянето на възможностите на София и Агенция за инвестиции на града пред партньорите им от международната асоциация на работодателите. В нея участват не само представителите на държавите членки на ЕС, а и такива от Русия, Казахстан, Полша и Армения. Членовете на АИКБ ще представят в най-скоро време и темите, по които искат съдействието на Столичната община. Сред темите на дискусиата беше тази за повишаването на качеството на образованието и от там на инвестициите и по-добрия начин на живот. В АИКБ членуват 80 браншови камари и сдружения и над 7000 предприятия.

[Радио София](#)

✓ Столичната община и Асоциацията на индустриалния капитал обсъдиха инвестиционната среда в София

Сътрудничество за развитие на инвестиционната среда в българската столица обсъдиха представители на ръководството на Асоциацията на индустриалния капитал в България на среща с кмета Йорданка Фандъкова, зам.-председателя на Столичния общински съвет Николай Стойнев и главния изпълнителен директор на Столичната общинска агенция за приватизация и инвестиции Христиан Петров, съобщиха от асоциацията.

Бизнесът покани представители на агенцията да направят презентация на предстоящото годишно Общо събрание на Международния координационен съвет на организациите на работодателите, което ще се състои на 30 юни в София. Това ще даде шанс да се представят възможностите за инвестиции в столицата пред работодателски организации от 15 страни от Централна и Източна Европа и Азия.

Обсъдена бе идеята на бизнеса финансирането на общински инвестиционни проекти, които имат възможност да генерират възвращаемост на инвестираните средства, да бъде осигурено чрез капиталовите пазари. Реализацията на големи общински инфраструктурни и други проекти с прозрачно привлечен частен капитал е финансово обоснована алтернатива на бюджетното или европейското финансиране, отбелязват от асоциацията.

Становището на АИКБ, че такса "Битови отпадъци" трябва да е обвързана с количеството смет и да е еднаква за бизнеса и гражданите срещна подкрепа от представителите на общината, които обаче подчертаха, че достигането на този модел ще е продължителен във времето процес.

Услугите от обществен интерес, развитието на професионалното образование, липсата на подготвени кадри като основна пречка за инвестициите са били част от темите, очертани като възможност за съвместна работа.

[Под лупа](#)

✓ Всяка година България е подарявала по 333 млн. лв на американските тецове

Европа да обяви за неправомерна финансовата помощ, която държавата ни дава на т.нар "американски" централи и съответно, тази помощ да бъде възстановена.

За това ще се борят четирите национално представени работодателски организации у нас, които днес дойдоха "на крака" за среща с ръководителя на Представителството на Европейската комисия в България Огнян Златев.

Работодателите вече са подали жалба до ЕК, в която са обяснили притесненията си, че държавата ни плаща неправомерна помощ на ТЕЦ "Марица 1" и ТЕЦ "Марица 3". В писмото си бизнесът напомня, че въпросната помощ е и несъвместима с европейското законодателство, тъй като няма нито една европейска директива, която да позволява държавата да оказва помощ на централи на въглища.

Според изчисленията на работодателите тази неправомерна помощ за "американските" централи излиза около 333 млн. лева годишно. "С тази сума се натоварват сметките на българската индустрия и това води до нейната неконкурентоспособност", обясни пред журналисти след срещата председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев.

Той разкри, че работодателите са поискали днешния разговор, тъй като са се притеснили от прекалено бавното предвижване на въпроса им в ЕК. "Получихме изчерпателна информация за процедурите в Европейския съюз, които наистина са по-тромави", посочи Велев.

Освен този извод работодателите са чули и препоръки от страна на ръководителя на европейското представителство у нас. Тези препоръки са предимно за това как работодателите да продължат нататък и са от правно-технически характер. "Ще ги вземем предвид, за да може да ускорим процеса и да доведем до нужния ефективен край", се зарече шефът на АИКБ.

По думите му такъв край би било произнасянето на ЕК за неправомерността на държавната помощ към "американските" централи и респективно възстановяване на тази помощ.

Работодателите обърнаха внимание и на факта, че подобни процедури вече е имало в Полша и Унгария и там те са завършили в полза на държавите. "Сега има и политическа стабилност у нас, което също е гарант за по-бързото предвижване на въпроса", изтъкна още Велев.

"Това, което се извършва, е едно престъпление", коментира и председателят на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) Кирил Домусчиев. В подкрепа на думите на Велев той предупреди, че въпросните 333 млн. лева държавна помощ ще се увеличават през годините ще започнат да се плащат не само от индустрията, но и от всички български граждани.

Zastrahovatel.com

✓ Пенсионно-Горановски страсти по Великден

Бизнесът иска широка дискусия на промените в КСО и приемането им след края на стресестовите при пенсионните дружества

Малко преди християнския празник Великден бурни страсти разтърсиха пенсионния бранш у нас. Късно в петък на 22 април Министерството на финансите "благовести" на официалния си сайт проект за промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО). Вместо с "осанна" радикалните идеи бяха посрещнати с почти "разпни го". Предложенията на финансовия министър Владислав Горанов успяха да шокират както пенсионния бранш, така и работодатели и пенсионни експерти.

Кое разбуни пенсионния кошер?

Бизнесът бе изненадан от това, че предложенията като цяло се правят без необходимото внимание, набързо и без да има широка обществена дискусия със заинтересуваните страни, както и без да е постигнат консенсус в толкова важна социална област като пенсионната.

По конкретните идеи генератор на недоволството станаха няколко основни пункта. Един от тях се отнася до фазата на изплащане на пенсиите в допълнителното осигуряване. В мотивите към законопроекта се казва, че според "общоприетите актюерски правила и принципи изплащането на пожизнена пенсия и на срочна пенсия с гарантиран размер се явява несъвместимо със запазването на индивидуалната партида на осигуреното лице, каквато е сегашната законова уредба. То може да се осъществява само на базата на създаване на обща сметка (пул/технически резерви), формирана от средствата на правоимащите лица, при което правото на собственост върху натрупаната в индивидуалната партида сума се заменя с правото на получаване на съответния вид пенсия". Общият пул ще споделя риска от преживяване между осигурените лица, което ще гарантира както пожизнения характер, така и размера на пенсионното плащане за всеки пенсионер. При смърт на пенсионера обаче остатъкът от средствата няма да се изплати на наследниците му.

Има възможност една част от парите за втора пенсия да се наследят, ако частта от средствата, предназначени за пенсия, позволява отпускането ѝ в размер най-малко равен на размера на социалната пенсия за старост (която в момента е 115,15 лв.)

Дава се възможност и за избор – еднократно или разсрочено изплащане на средствата от индивидуалната партида, ако изчисленият размер на пенсията не надвишава 40% от социалната пенсия за старост, тоест 46 лева в момента.

Пожизнената пенсия е възможна и оправдана от гледна точка на разходите, свързани с нейното изплащане, само когато натрупаната сума в индивидуалната партида е достатъчна, за да гарантира поне един минимален праг на получаваните месечни плащания, четем в мотивите на вносителя.

Предложеният проект на финансовото министерство въвежда нови изисквания към фондовете, техния капитал и прелицензиране и допускането на застрахователни дружества в изплащането на пенсиите, което вероятно ще прекрои пазара.

Осигурените ще могат да изберат институцията, която ще изплаща пожизнената им пенсия от универсален фонд, съответно срочната пенсия с гарантиран размер, като това може да бъде както всяко пенсионноосигурително дружество, което според обхвата на лицензията си може да извършва дейност и във фазата на изплащане, така и всяка животозастрахователна компания, която предлага съответните пенсионни продукти.

Средствата, натрупани в професионалните пенсионни фондове, също ще може да се изплащат от пенсионни компании или от застрахователи.

Според вносителите на промените, това ще доведе до конкуренция между компаниите, които предлагат пенсии, както и условия за по-широк спектър пенсионни продукти.

При доброволните пенсионни фондове остава възможността средствата да се изтеглят наведнъж или да бъдат получавани като месечна пенсия. Ако осигурен реши да получава пожизнена пенсия, парите му също ще трябва да бъдат прехвърлени в общ пул със солидарен риск от преживяване.

Проектът регламентира и основни изисквания към капитала на пенсионноосигурителните дружества. "Тъй като покриването на биометрични и инвестиционни рискове от пенсионноосигурителните дружества налага завишаването на изискванията към техния капитал и формирането на достатъчно голям пул за ефективно споделяне на риска от преживяване, законопроекът не задължава всички пенсионноосигурителни дружества да осъществяват дейност във фазата на изплащане в пълен обем – четем в мотивите към предлаганите промени. – Предвижда се пенсионната лицензия да дава право освен за управление на средствата, натрупани от осигурителни вноски, така също и за извършване на еднократни и разсрочени плащания и за изплащане на срочни пенсии с променлив размер от фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. Приет е подходът, че пенсионноосигурителното дружество може да изплаща пожизнени пенсии и срочни пенсии с гарантиран размер, само при условие че отговаря на завишени капиталови изисквания, предвидени в

КСО, като само тогава посочените дейности ще се включват в обхвата на неговата лицензия. Предвидена е и възможност за разширяване на обхвата на издадените пенсионни лицензии с тези дейности." Пенсионни фондове, които искат да изплащат пожизнени пенсии и срочни пенсии с гарантиран размер, ще трябва да увеличат капитала си до 7,4 млн. лв. Онези пенсионни фондове, които останат със сегашния капитал от 5 млн. лв., ще могат да изплащат само срочни пенсии с променлив размер. Хората пък, навършили пенсионна възраст, ще избират дали да получават втора пенсия от своя универсален фонд, или да прехвърлят парите си на друг УПФ с пълен лиценз или на животозастраховател с лиценз да изплаща пожизнени пенсии и срочни пенсии с гарантиран размер. Целта на упражнението е пожизнени пенсии да изплащат компании с по-висок капитал, които отговарят на изискванията на европейския режим "Платежоспособност II". Как реагира браншът?

От Българската асоциация на дружествата за допълнително пенсионно осигуряване (БАДДПО) реагираха незабавно с позиция по основните предложения. Пенсионните дружества са категорични, че желаят да изплащат всички видове пенсии, като настояват задължително в закона да се регламентира свободен избор на българските граждани и към момента на тяхното пенсиониране да им се предостави право сами да преценят и изберат дали искат да им се изплатят наведнъж част или всички натрупани до момента средства по индивидуалните им партиди, дали искат да получават пожизнена пенсия или срочна пенсия с гарантиран или с променлив размер, включително платима от индивидуалната партида до нейното изчерпване.

Пенсионните компании настояват и за лицата, избрали да получават пожизнена пенсия, да се уреди в закона възможността за нейното унаследяване, тоест задължението за получаване само на пожизнени пенсии от универсалните пенсионни фондове да се замени със свободен избор на лицата, според желанието им и конкретната житейска ситуация кога и как да се разпоредят с личните си пенсионни средства, което да става към момента на пенсионирането им. Това би било аналогично на последните значителни промени в КСО (от лятото на 2015 г.), с които се даде право на гражданите да избират вида си на осигуряване, включително и да предпочетат само Държавното обществено осигуряване, подчертават от БАДДПО.

Според пенсионните компании, в предложенията на финансовото министерство няма аргументи как те ще повлияят на върху пенсионната система и върху социално-икономическото развитие на страната. По тях не е проведено предварително обществено обсъждане със заинтересованите страни и с браншовите асоциации. Определен е срок от 3 седмици за обществено обсъждане, като значителна част от него са национални и празнични дни, недоволстват от пенсионните компании. Оттам предупреждават, че подобен законодателен подход - "набързо", "на тъмно" и в "тайна" от обществото и от бранша създава правен хаос, нестабилност и риск от противоречива правна уредба, ерозира доверието в пенсионната система, а като цяло и във финансовата система и нейната стабилност.

От пенсионната асоциация припомниха, че Кодексът за социално осигуряване е променян 45 пъти само след 2010 г., а от влизането му в сила преди 16 г. - общо 117 пъти, с което се нарежда сред водещите български закони с най-чести изменения и допълнения, а нерядко и чрез преходни и заключителни разпоредби на други закони.

Всичко това показва нестабилност, несистематичност и липса на цялостна концепция, което води до нужда от нови нормативни промени. Честите законодателни изменения и допълнения в допълнителното пенсионно осигуряване създават несигурност за осигурените лица и непредвидима бизнес среда, включително са предпоставка за отлив на инвестиции, а оттам – до пречки пред създаването и поддържането на работни места и пред осигуряване на социална сигурност и икономическа стабилност, се казва в позицията на браншовата организация.

Към края на 2015 г. пенсионните дружества управляват близо 4,4 млн. осигурени. В най-масовите фондове – универсалните – членуват 3,5 млн. души. За 15 години в дружествата са натрупани близо 10 млрд. лева.

Не закъсняха и мненията на партии и пенсионни и финансови експерти

Икономическият експерт Румен Гълъбинов определи предложенията на финансовото министерство "опасни фокуси с пенсиите". Според него идеята индивидуалните партиди да се обединят в общ пул, от който да се плаща втората пенсия, гарантират само размера на пенсията, но лишават осигурените от възможността да управляват при изплащането натрупаните лични пари. С други думи, парите за втора пенсия няма да са лични, а на всички пенсионери – като в Националния осигурителен институт. Респективно, губим правото си за унаследяване, тоест нашите наследници да доизползват останалата част от сумата, ако починем по-рано, посочи Гълъбинов.

Според бившия зам.-министър на финансите Любомир Дацов предложенията на финансовото министерство обезсмислят втория пенсионен стълб. Заради демографския срив у нас преди години бе въведена тристълбовата пенсионна система, като вторият стълб е базиран на задължителен, но фондов принцип. Целта е да се избегне ситуация, при която сегашните работещи да покриват пенсиите на сегашните пенсионери. Предложените сега реформи по един или друг начин засягат основите на стълбовете, върху които е изградена пенсионната система. Финансистът предупреди, че хората с по-високи доходи и осигуровки ще бъдат ошетени. При положение, че се премахне унаследяването, се развива индивидуалният принос и изчезва принципът всеки да получава парите, които е внесъл. Стимулът на хората да спестяват, защото след това нещо ще остане за децата им, ще изчезне. Това е стъпка, която прави абсолютно безсмислено съществуването на втория стълб. В случай, че липсва унаследяване и парите на хората отиват в общ пул, изчезва разликата с първия стълб, по който сега пенсионерите получават парите си.

Според бившия социален министър, сега председател на Балканския институт по труда и социалната политика – Иван Нейков, предложенията на финансовото министерство променят модела на осигурителната система у нас. "Това е някакъв опит да се премахне заинтересоваността на хората от собствените им пари", посочи той и добави, че идеята "превърща втория стълб във втори поред първи стълб".

От Гражданския съвет на Реформаторския блок бяха категорични, че с промените се подготвя най-голямата кражба след КТБ. Депутатът Мартин Димитров определи като "квазинационализация" идеята за въвеждане на солидарен принцип в изплащането на втора пенсия.

Според депутата Гроздан Караджов промените са прибързани и целят прехвърляне на проблема "от болната глава на здравата", т.е. НОИ да бъде съживен чрез прехвърляне на натрупаните средства.

От Гражданския съвет на Реформаторския блок са категорични, че ако промените бъдат гласувани това ще означава "ограбване на хората".

От ДСБ поискаха поне 6-месечен дебат по темата.

И АБВ отправи критика към финансовия министър, като определи подхода му за недопустим.

Какви са исканията на бранша и експертите?

Основното искане на пенсионните компании е промените да се предлагат, дискутират и приложат след приключване на стрестестовите на пенсионните фондове. Видно от актуализираната през април 2016 г. Национална програма за реформи, се залага след провеждане на този преглед да се изготвят нови законодателни промени през септември 2016 г. Междувременно от КФН обявиха, че всяко пенсионно дружество и всеки застраховател трябва да избере независим външен експерт до 25 май 2016 г. Прегледът от страна на независимите външни експерти се очаква да започне на 15 юли 2016 г. и да завърши на 15 октомври 2016 г. с изготвяне на окончателните доклади. Цялостният преглед трябва да приключи до 1 декември 2016 г. с публикуването на окончателен доклад.

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обяви, че е сериозно разтревожена от предвижданите поредни промени. В острата нота се изразява несъгласие, че в предложения ЗИД отново не се разглеждат основни въпроси като въвеждане на мултифондовете или създаване на гаранционен фонд в подкрепа на доверието на хората чрез гарантиране на внесените осигурителни вноски. "АИКБ счита за неуместен избор на в настоящия проект подход да се интервенира във фазата на изплащане, като оценява предложените решения като неуспешни."

Към основополагащи промени в КСО, отнасящи се до втория стълб, следва да се пристъпи едва след като се направи обстоен анализ на активите в сектора и се проведе внимателно обсъждане на експертно ниво, както и с всички заинтересовани страни, като се извърши и задълбочена оценка на въздействието на предлаганите промени, считат индустриалците.

Известно е, че съотношението между акумулираните средства в частните пенсионни фондове в България и размера на брутния вътрешен продукт у нас е от порядъка на 10 на сто. В развитите икономики това съотношение е в пъти по-голямо и естествено се отразява благоприятно на фискалната политика, на инвестиционната активност, на развитието на капиталовия пазар и на доверието и спестовноосигурителната нагласа на хората.

Известно е, също, че най-успешните пенсионни модели в света, често давани като пример за добри практики, са с тристълбов модел, като в челото на класациите са страни, където активите на пенсионните фондове са между 50 и 100 % отнесени към БВП. Няма причина да очакваме, че бидейки "пионери" в изоставянето на добрите практики, ще се превърнем в такава, се казва в становището на АИКБ.

В сегашния си вид направените предложения в този им вид със сигурност ще тласне голям брой осигурени върху повисоки доходи лица към сивата икономика и като равностойка ще се превърне в психологически мотив за укриване и "спестяване" на осигурителни вноски. Индустриалците предлагат възможност за свободен информиран избор на хората, достигнали пенсионна възраст, между еднократно изплащане на натрупаните средства за втора пенсия или срочна пенсия от личната партида, платима до нейното изчерпване и с право на унаследяване, или пожизнена пенсия. Ако negliжираме капиталовите схеми, ако "променяме правилата по време на играта", не трябва да се изненадваме от низходящ тренд на чуждите инвестиции или от факта, че няма сериозни кандидати за приватизация на фондовата ни борса, категорични са от АИКБ.

По-доброто решение, според тях, е законопроектът да бъде оттеглен и да бъде създадена междуведомствена работна група с участието на финансовото и социалното министерства, на Комисията за финансов надзор, НОИ, работодатели, синдикати и експерти.

От Българската стопанска камара (БСК) поискаха всякакви промени, отнасящи се до пенсионноосигурителните фондове, да бъдат предлагани, дискутирани и осъществявани след приключване на обследването им съгласно европейските изисквания (т.нар. стрестестове), т.е. след като е ясно какво е реалното им състояние, каква е оценката за тяхното управление и каква е ефективността на нормативната уредба, която регламентира дейността им. От БСК считат за силно притеснително, че предлаганите промени не са аргументирани чрез пълноценна оценка на тяхното въздействие в краткосрочен и дългосрочен план върху пенсионната система и върху социално-икономическото развитие на страната. БСК приема за коректно и целесъобразно предложените промени да бъдат внесени за обсъждане в Националния съвет за тристранно сътрудничество.

И според председателя на парламентарната комисия по труда и социалната политика към НС и бивш социален министър Хасан Адемов преди да се правят промени в КСО, трябва да се изчака да бъде направена оценка на активите на частните пенсионни дружества и чак след като мивнат стрестестовите да се правят предложения за фазата на изплащането на пенсии. Адемов предложи проектопромените трябва да бъдат обсъдени задължително от по-широк кръг представители на българското общество. Той посочи, че на този етап ДПС не подкрепя законопроекта.

Вицепремиерът и министър на труда и социална политика Ивайло Калфин препоръча на колегата си от финансовото министерство да се запознае с всички предложения от бранша и от експерти и едва тогава да се вземе решение кои точно предложения да бъдат внесени за разглеждане. Калфин каза, че очаква ясни и понятни искания от пенсионните компании. Той допълни, че консултациите тепърва предстоят. Засега няма внесен проект на МС, нищо не е решено, има само предложение на етап публично обсъждане.

Като че ли само проф. Христина Вучева, вицепремиер и министър на финансите в първото служебно правителство (1994-1995) след промените през 1989 г. защити подхода на финансовото министерство. За БГНЕС тя посочи, че публикуването на проект на страницата на МФ е точната възможност за публично обсъждане. Проф. Вучева подчерта, че проектът за промени на КСО трябва да се обсъжда задълбочено, професионално и неутрално, а отправната точка за дискусиите трябва да бъде общественият интерес, "колкото и това да е трудно и не винаги да носи одобрението на заинтересовани групи".

Реакцията на финансовия министър

След надигналата се вълна от критики министърът на финансите Владислав Горанов се оказа сговорчив. Той посочи категорично пред в. Труд, че без пул проблемът с дефицита в пенсионната система при универсалните пенсионни фондове не може да бъде решен, но добави, че ако предложението за прехвърляне на част или на цялата сума от индивидуалните партии по техническите резерви на фондовете, свързани с осигуряването на пожизнена пенсия, не се приеме, тази част от КСО може да бъде оттеглена. Финансовият министър добави, че частта от промените, свързана с уреждане начина на изплащане, може да бъде оттеглена "още преди заседанието на Националния съвет за тристранно сътрудничество и впоследствие, дали Министерството на труда и социалната политика като отговорно за общата координация на тази политика, дали КФН, да предложат различни алтернативни варианти на този, който в момента е предложен". Горанов обеща, че срокът за обсъждане ще бъде удължен толкова, колкото е нужно.

Като обобщение – проектът на финансовото министерство за промени в КСО отприщи много обвинения. Дебатите по същество обаче бяха малко. И няма как да е иначе, след като министерството обяви промените точно преди Великден и многото почивни дни. Очевидно обаче предстои да бъдат обсъждани различни варианти. Най-добре е това да стане в конструктивен тон, експертно, с възможно най-широка подкрепа, без да се прибързва. Време за това има. Първите пенсии от втория стълб ще започнат да се изплащат след около 5 години. Въпросът е да има желание за това.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Капитал](#)

✓ Прехвърлянето на частните партии към НОИ отива в Конституционния съд

ВАС преценява, че законодателните промени, действащи от лятото на 2015 г., противоречат на основния закон

Промените в Кодекса за социалното осигуряване (КСО), които дават възможност на осигурените да прехвърлят партидите си от частен пенсионен фонд в държавното осигуряване, отиват в Конституционния съд. На свое заседание на 27 май 2016 г. Върховният административен съд (ВАС) реши, че има основание да се твърди, че поправките противоречат на някои основни права, записани в конституцията. По тази причина е необходимо произнасяне на най-високата съдебна инстанция.

Според тричленния състав на ВАС, произнесъл се по жалба на пенсионните компании, с промяната на модела на пенсионно осигуряване се засягат правата на гражданите и се нарушава принципът на равенството им пред закона. Също така е изразено мнение, че новата уредба превръща двата стълба от допълващи се в конкурентни, при което е налице реална опасност от ликвидиране на втория стълб. Заключение е, че това е много сериозна промяна в зададения от законодателя модел на пенсионната система, която създава несигурност и непредвидимост.

Измененията в КСО бяха приети с доста скандали в края на 2014 г. по предложение на финансовия министър Владислав Горанов. Те започнаха да действат през лятото на 2015 г. с приемането на Наредбата за реда за избор на осигуряване, внасяне и разпределение на задължителните осигурителни вноски. Още тогава работодателските организации изразиха мнение, че някои от новите текстове противоречат на конституцията, а пенсионните дружества се обърнаха към ВАС с искане законът да бъде отменен заради незаконосъобразност, допуснати съществени нарушения на процесуалните правила и несъответствие с целта на закона.

Къде са проблемите

На първо място, според ВАС даването на възможност родените след 1959 г. да преминават от осигуряване в универсален пенсионен фонд към фонд "Пенсии" на държавното обществено осигуряване променя коренно установената тристълбова структура на пенсионното осигуряване. Нарушава се съотношението между първия и втория стълб за задължително пенсионно осигуряване, а двата вида осигуряване стават съперничаещи си вместо допълващи се. "При което е налице реална опасност от ликвидиране на втория стълб, въпреки че съгласно чл. 1 КСО правото на допълнително задължително осигуряване е самостоятелно, гарантирано от държавата право", е становището на административния съд.

В мотивите се изтъква още, че възможността осигурените лица да променят вида на осигуряването си е много сериозна промяна в зададения от законодателя модел на пенсионната система, която създава несигурност и непредвидимост. Причината е, че осигуряването е започнало при един модел, а преди момента на пенсиониране той се трансформира в друг и правилата рязко се променят. "Такава правна несигурност противоречи на правовата държава и на принципа на сигурността", смята съставът на ВАС.

Също така се посочва, че промените рефлектират върху правото на свободна стопанска инициатива, гарантирано с конституцията. Причината според съда е, че с прехвърлянето на личната партида в НОИ средствата губят индивидуалния си характер, правото на собственост и доходността от инвестирането. Средствата стават част от общата парична маса на фонд "Пенсии" на ДОО, която се разходва на принципа на солидарността, върху който е изградено държавното обществено осигуряване.

Може да звучи парадоксално, но в решението на ВАС е записано, че дадената възможност за многократно преминаване от един модел на осигуряване в друг всъщност нарушава правото на свободен избор. Причината е, че преди човек да демонстрира съгласието си с подаване на заявленията за преминаване към осигуряване в ДОО и прехвърляне там на набраните по личната му партида средства, осигуреното лице няма информация дали ще има увеличение на размера на личната му пенсия и ако има такова – в какъв размер. "Гаранциите за осъществяване на установени от закона субективни права са част от самите субективни права, каквото е и правото на свободен избор по чл. 4б и чл. 4в КСО", смята съдът.

Другата страна

В своето становище като заинтересована страна Министерството на финансите (МФ) посочва, че жалбата на пенсионните дружества е неоснователна. От ведомството на Владислав Горанов считат, че по никакъв начин не се нарушават тристълковият пенсионен модел и равенството на гражданите пред закона, гарантирани от конституцията, а просто се въвежда право на избор. "Текстовете дават възможност за по-голяма гъвкавост при управлението на средствата чрез доброволен избор на осигуряване между универсалния пенсионен фонд и фонд "Пенсии" при наличие на "информирано съгласие". Не са налице икономически рискове за гражданите и нормите не нарушават имуществените им права при многократното прехвърляне на средства, които да обосноват противоконституционност на оспорваните разпоредби", се казва в становището на МФ.

Investor.bg

✓ Социалното министерство ще подобрява средата за работа у нас

Не толкова детски градини, а гъвкаво работно време биха върнали майките отново на работа, смята новият министър

Една от първите задачи, които си поставя новият министър на труда и социалната политика Зорница Русинова, е подобряването на средата за работа у нас. Пред bTV тя уточни, че работата ѝ е да прави социална политика, която не бива да се бърка със социалистическа политика.

Доходите на хората у нас зависят от това какво работят, как работят и каква е икономическата обстановка в държавата, категорична беше Русинова.

Тя ще очаква от местните власти, синдикатите и работодателите точни прогнози за нуждите от работна сила, за да бъдат изготвени и нужните промени, за да бъдат подпомогнати и работещите хора с допълнителна квалификация.

Готви се и нов Закон за социалните услуги, който регламентира ясно нуждите на човека и поставя по-добър финансов стандарт за най-тежките случаи. Според Русинова в страната има достатъчно широка мрежа от социални услуги, но трябва да се прецени дали те са адекватни на нуждите на хората.

Приоритет на социалния министър през следващите месеци ще бъдат и работещите майки. Според Русинова връщането на работа на майките трябва да бъде стимулирано, но не толкова чрез детски градини, а от самите работодатели – чрез въвеждане на гъвкави форми на заетост и възможност за дистанционна работа.

Това ще бъде регламентирано с промени в Кодекса на труда, а ще има и допълнителни текстове, насочени към родителите, с които да бъдат стимулирани жените да се връщат на работа, стана ясно от думите на социалния министър.

Русинова подкрепя реформата в пенсионната система, която предвижда възможността да се прехвърлят партии от частни пенсионни фондове в НОИ. По повод разглеждането на този казус от Конституционния съд и съмненията, че тази стъпка може да се окаже в нарушение на принципа за неприкосновеност на частната собственост, тя апелира да се изчака съдебното решение, преди да се готви План Б.

Новият социален министър беше категорична, че работи в екип с финансовия министър Горанов, а най-добрите решения се взимат в екип.

✓ Идва ли краят на дефлацията?

Ръстът на цените на годишна база в България най-вероятно ще премине в положителна територия до 2-3 месеца, прогнозира ИПИ

Вече близо 3 години българската икономика работи в условия на дефлация. Негативният ръст на потребителските цени на годишна база започна още от август 2013 г. и с две кратки прекъсвания през 2015 г. (февруари-май и август-септември) продължава и до днес. Това е единственият досега дефлационен период след започване на прехода, пише Десислава Николова от Института за пазарна политика (ИПИ).

Основните дефлационни фактори в този период са намаленията на някои регулирани цени (най-вече на тока, но също така и на газа и парното), както и спадът на международните цени на петрола и зърнените култури, който доведе до внос на дефлация.

Въпреки че цените на петрола от няколко месеца се качват, те все още са по-ниски от миналогодишните. За разлика от преди 1-2 години обаче в началото на 2016 г. се отчита спад на цените (на годишна база) в повечето групи стоки и услуги. Една от причините за това са вторичните ефекти от продължителния и значителен спад на горивата върху повечето стоки и услуги по линия на транспортните разходи. Това се вижда и при храните, но и при други стоки и услуги. По този начин дефлацията приближи рекорда си от началото на 2014 г.

Тук може би е мястото да припомним, че тази дефлация, която се дължи на фактори от страна на предлагането (международни цени на суровини, регулаторни политики), а не на свито търсене, е благоприятна за икономиката. Това е така, защото намалява разходите на бизнеса и му позволява да свали цените, като в същото време увеличава реалните доходи и насърчава потреблението. И наистина, потреблението на домакинствата расте последните две години.

Големият въпрос обаче е докога ще продължава дефлацията. Изглежда, че тази ера е на път да приключи, ако се съди по няколко явления в последните месеци. На първо място това е динамиката на международните цени на петрола, които тези дни достигнаха 6-месечен пик и които се очаква да продължат да нарастват в следващите месеци, след това да се стабилизират и отново да поемат нагоре през 2017 г.

Факторите, върху които почиват тези прогнози, са както възстановяващо се търсене на суровината, така и проблеми от страна на предлагането. Тоест основният дефлационен фактор вероятно скоро ще спре да действа, което, освен върху горивата, ще има огледалния каскаден ефект и върху други цени.

Другият проинфлационен фактор, който може да се очаква да се прояви през пролетните и особено през летните месеци, би бил лошата реколта при редица плодове и някои зеленчуци заради студената и прекалено дъждовна пролет. За разлика от други години, това може да доведе и до липса на традиционния, сезонен спад на цените на месечна база през летните месеци.

Към това може да се добави и евентуално увеличение на цените на електроенергията, което е наложително по няколко причини, сред които:

- Продължаваща либерализация на пазара, която ще намали броя на потребителите и търсенето на електроенергия на регулирания пазар. Това би следвало да доведе до увеличение на цените за бита, тъй като към момента те са по-ниски от тези за небитовите потребители благодарение на практиката на кръстосано субсидиране.

- С ценовия период юли 2014 – юли 2015 г. беше приет петгодишен план за постепенно разплащане на стари задължения на НЕК, който не се изпълнява изцяло. Спазването на графика му означава признаване на по-високи разходи за минали периоди.

- В края на април 2016 г. Българският енергиен холдинг взе заем в размер на 535 млн. евро, който беше отпуснат като кредит на Националната електрическа компания за разплащане на задължения към ТЕЦ Марица Изток 1 и 3. Новият заем означава нови разходи за лихви и главници, които следва да бъдат включени в новите цени на електроенергията.

Като цяло, ръстът на цените на годишна база най-вероятно ще премине в положителна територия до 2-3 месеца. Все пак инфлацията в края на годината трудно би прехвърлила 2-3% годишно, а пък средногодишно ще е и по-ниска заради дефлационния старт на годината.

✓ Парламентът прие на първо четене промени в Закона за сдруженията за напояване

Организациите губят правото да придобиват безвъзмездно обекти на хидромелиоративната инфраструктура

Парламентът прие на първо четене промени в Закона за сдруженията за напояване. С измененията се цели облекчаване на процедурата по учредяването на сдруженията за напояване, както и привеждане на неговите норми в съответствие с правилата за държавните помощи и с европейските изисквания по отношение на формирането на цената на водата, съобщи БТА.

Броят на учредителите на сдружение за напояване е намален от 50 на сто на 30 на сто от собствениците и ползвателите, притежаващи и ползващи повече от 50 на сто от земеделските земи на територията на сдружението. Намалява се и броят на членовете на учредителния комитет от пет на три лица.

Отменят се и редица текстове, регламентиращи предоставянето на преференции на сдруженията за напояване, като възможността безвъзмездно да придобиват право на ползване и право на собственост върху обекти на хидромелиоративната инфраструктура и обслужващата техника и да получават финансово подпомагане от държавата и от международни финансови институции за проектиране, ремонт и реконструкция на хидромелиоративната инфраструктура.

Заличава се текстът, според който при отчуждаване на земи за държавни нужди за изграждане на обекти и съоръжения за напояване, на тези сдружения се предоставя безвъзмездно право на строеж за изграждане на хидромелиоративни съоръжения.

Отпадат също безвъзмездното предоставяне на графична и текстова информация на сдруженията за напояване и тяхното освобождаване от такси по учредяване, преобразуване, прекратяване и ликвидация.

Със законопроекта се правят и промени, свързани с дейността по доставяне на вода за напояване, което ще се извършва от доставчиците на вода срещу заплащане. Цените ще се определят по методика, приета от Министерския съвет. Досега цените на услугата "водоподаване" се определяха ежегодно със заповед на министъра на земеделието и храните.

Според измененията "доставчици на вода за напояване" са собственици или ползватели на напоителна система или технологично обособена част от нея.

✓ КЕВР намери резерви за удържане на цената на тока

Регулаторът не се съобразява с предложенията на ЕРП-тата за поскъпване на електроенергията

Минимална промяна - в рамките на -0,02%, предлагат експертите от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) за цената на електроенергията през новия регулаторен период, който започва от 1 юли.

От изготвения доклад за цените е видно, че регулаторът няма да се съобрази с искането на електроразпределителните дружества за увеличаване на цената на тока. И трите дружества поискаха увеличение на тарифите - дневна и нощна, като предложението на ЧЕЗ България беше за поскъпване в рамките на около 20% на дневната и 21,6% - на нощната тарифа.

Енерго Про пък поиска средно повишение на цената на електроенергията от 2,92%, но нощната тарифа трябваше да поскъпна с 10 на сто. За EVN България исканото увеличение беше в рамките на 2,3% на дневната тарифа и 3,5% - на нощната.

Дружествата мотивираха по-високите цени с очакванията битови потребители да се възползват от възможността да излязат на свободния пазар.

От доклада на работната група на КЕВР обаче е видно, че след анализ на предложенията на енергийните компании регулаторът не се съобразява с техните искания. За ЧЕЗ България, тоест за клиентите в Западна България, цената на електроенергията ще остане без промяна. Клиентите на EVN България ще плащат с 0,65% повече спрямо сегашния регулаторен период.

За Енерго Про пък цените на електроенергията дори трябва да тръгнат надолу - с 0,91%, са показали изчисленията на експертите.

Цената на НЕК като обществен доставчик през новия регулаторен период ще бъде 106,63 лева за мегаватчас без ДДС, а цената за таксата "Задължения към обществото" - 35,83 лева за мегаватчас без ДДС.

Предложението на работната група на КЕВР за цената на електроенергията ще бъде дискутирана публично през предстоящата седмица.

24 часа

✓ 1,18 млрд. лева струва надбавката към тока

Цените замръзват от юли, парното поевтинява в 10 града

От 1 юли 2016 г. до 1 юли 2017 г. домакинствата и бизнесът ще платят в цената на тока такса задължения към обществото в размер на 1,18 млрд. лв. Това показва докладът на КЕВР. Таксата е разликата над пазарната цена на тока (изчислена за следващия период на 70 лв.) в цените, по които НЕК е задължена да изкупува еленергията на американските централи, ВЕИ-ата и на топлофикациите и заводските централи.

В доклада си КЕВР предвижда таксата да бъде намалена с 1 лв. - от 36,83 лв. на мвтч на 35,83 лв.

Комисията за първи път определя и цената на таксата за онези предприятия, които са високоинтензивни откъм електроенергия и които очакват да бъдат компенсирани, ако наредбата бъде нотифицирана от Брюксел.

Така индустрии, които са с интензивност на енергията от 5 до 10%, ще плащат такса от 26,6 лв. за мвтч, за предприятия с интензивност над 10 до 20% задължения към обществото ще е с цена 21,98 лв. за мвтч, а за тези с над 20% интензивност - 16,21 лв.

Ако Брюксел нотифицира наредбата и позволи тази помощ, плащането е със задна дата, от деня, в който тя бе приета. За компенсации на индустрията от фонда "Сигурност на електроенергийната система" са предвидени над 102 млн. лв.

В предложението си за цени НЕК иска компенсации за направени разходи за предишни периоди в размер за над 1,228 млрд. лв. Комисията признава в цените само 79,53 млн. лв. за изкупена еленергия от ВЕИ през 2012-2013 г. Другите харчове ще ги проверява и ще предлага дългосрочни механизми за възстановяването на тези суми.

Въпреки огромните разходи по изкупуване на ток по непазарни цени комисията намалява цената, по която НЕК го продава за регулирания пазар от 115,50 на 106,63 лв. за мвтч. Вероятно това става възможно, след като влезе в сила споразумението на НЕК с американските централи за намаляване на цената за разполагаемост, което бе изчислено на около 100 млн. лв. на година.

Комисията предвижда цените за битовите потребители да бъдат променени минимално. При ЧЕЗ няма промяна, при ЕВН увеличението е 0,65%, а при "Енерго-Про" има намаление с 0,91 на сто.

При парното и топлата вода при 10 топлофикации има намаление на цената от 0,49 до малко над 5%. Това са София, Пловдив, Плевен, Бургас, Варна, Враца, Велико Търново, Разград, Русе и Перник.

Поскъпване ще има в три града - Сливен, Габрово и Козлодуй.

✓ Опасен вирус взема компютъра за "заложник" и иска пари

Епидемия в мрежата. Опасният вирус „Locky” атакува милиони потребители по цял свят. Тихият изнудвач превзема компютъра и иска откуп. У нас жертва на поредната атака стана водещ енергиен експерт, на когото вирусът поиска стотици хиляди долара откуп, съобщи Нова тв.

23 декември 2015 година. Хиляди домакинства в Западна Украйна остават без ток. Електропреносната мрежа на страната е в плен на криптовирус. Заплахата показва колко опасен може да бъде един най-обикновен имейл. Отваряме го и вирусът плъзва из компютъра. Блокира достъпа до всички файлове, променя имената им така, че бъркотията да стане пълна. И като капак – програмата иска пари. Много пари.

Точно това се случва с професор Атанас Тасев. Водещ енергиен експерт, консултирал най-важните проекти в българската енергетика. Компютърът му съдържа информация, която засяга ключов отрасъл за националната сигурност на страната.

След като криптовирусът „Locky” завладява компютъра, иска откуп.

"Трябва да заплатя 500 биткойна. Курсът е 350 долара за един биткойн. Това е значителна сума - 175 хиляди долара", разказва професор Тасев.

Той обаче не се хваща на въдицата, а сигнализира компютърното звено на ГДБОП. В такива случаи дори и да платиш, няма гаранция, че след месец-два вирусът няма отново да вземе компютъра за заложник.

Неслучайно откупът трябва да се плати в електронната валута „биткойн“, обясняват експертите по компютърна сигурност. Тя е непроследима и е невъзможна е за регулация от различни органи, уточняват експертите.

Заплахата пълзи успешно в цяла Европа. В страни като Люксембург, Австрия и Холандия над половината вирусни атаки са именно такива. У нас в мрежата на "Locky" попадат 33 на сто. За да останем извън статистиката, освен добра антивирусна програма, трябва да внимаваме с всяко подозрително писмо – покана, документ, протокол от среща. И винаги да пазим архив на най-ценните си файлове.

Сега

✓ Пенсионерите и разходите за пенсии се увеличават

Близо 53 милиона лева от частните фондове са постъпили в НОИ

В първите три месеца от действието на пенсионната реформа, приета миналата година, разходите за пенсии и броят на пенсионерите се увеличават. Въпреки по-строгите изисквания за пенсиониране от тази година - увеличението на стажа и на възрастта с по два месеца за мъжете и жените, общият брой на пенсионерите отново расте. Ръстът е минимален, но се случва за първи път от 2012 г. Това най-вероятно се дължи на повечето хора, излезли в пенсия от началото на годината, и заради дадената възможност за ранно пенсиониране - при достигане на необходимия стаж, но една година преди общата пенсионна възраст. Заради по-високия размер на новите пенсии се увеличават и общите разходи. В същото време в Националния осигурителен институт са постъпили повече средства от осигуровки спрямо планираните, въпреки че ръстът на вноската започва от догодина. Това показват предварителните данни за отчета на бюджета на институцията към края на март тази година.

Близо 53 млн. лв. от частните пенсионни фондове са прехвърлени към държавния осигурителен институт - това са средствата от осигуровките на заетите, избрали да се осигуряват само за държавната пенсия, както и от индивидуалните партии на ранните пенсионери, които са поискали преизчисление на пенсията. Сумата се посочва за първи път от НОИ и е с натрупване от август миналата година, когато започна да действа изборът на осигуряване между държавния и частните фондове.

1 млрд. и 244 млн. лв. са приходите на НОИ към края на март, което е с малко над 118 млн. лв. над планираното. Повечето приходи идват от осигуровките - данъчните са превели на НОИ над 977 млн. лв., или с 97 млн. лв. повече от предвиденото. 214 млн. лв. е платила държавата за вноските на държавните служители. Разходите на институцията са двойно по-големи - близо 2.5 млрд. лв., но от НОИ отчитат икономия от 500 хил. лв. спрямо плана.

Все още не е ясен броят на хората, пенсионирали се от началото на годината, но към края на март пенсионерите са повече от година по-рано въпреки по-високите възраст и стаж за пенсиониране от януари. Увеличението е минимално - с едва 0.1 на сто. През 2012 г. на годишна база имаше ръст на пенсионерите, но пенсионната реформа бе замразена. Към края на март тази година възрастните хора в пенсия са 2 181 592. Те получават 2 637 000 пенсии - с 1.2 на сто по-малко от преди една година. Средният размер на пенсията за март е 325 лв. и 44 ст. Само пенсията за осигурителен стаж и възраст е стигнала 357 лв. и 59 ст.

Разходите за пенсии за трите месеца са 2 млрд. и 127 млн. лв. - с 24 млн. лв. по-малко от плана. Но на годишна база сумата се увеличава със 75 млн. лв.

НОИ отново е в преразход при обезщетенията - 312 млн. лв. са платени по това перо, което е с 25 млн. лв. над плана. Болничните след третия ден са с 10 на сто над планираните - НОИ е платил 110.5 млн. лв. за болнични. 66 млн. лв. са платени за бременност и раждане - с 4.3 млн. лв. повече от март миналата година. Средното обезщетение на жените с обезщетение за бременност и раждане е близо 429 лв. - с 6 на сто по-високо. За отглеждане на малко дете са платени 28 млн. лв. За безработица са изплатени 105 млн. лв., като тук НОИ отчита преразход от 25 млн. лв., или 32 на сто спрямо плана. В сравнение с миналата година разходите за обезщетения за безработица са се увеличили с 1/5. Преразходът се дължи не на повечето хора, които получават обезщетението от НОИ, а на значително по-високия му среден размер. Близо 104 хил. са регистрираните в бюрата по труда, които имат право на обезщетение (те са с близо 3 хил. повече от преди година), но средното им обезщетение е 360 лв. и 70 ст. - с 25 на сто по-високо от миналата година.

✓ Фондовете искат хората да избират пожизнена или срочна пенсия

Социалното министерство все още няма становище по проекта за КСО на финансовия министър

Частните фондове предлагат осигурените в капиталовия стълб да могат да избират между 9 варианта за втора пенсия, като само при един от тях неизползваните средства от индивидуалната партида няма да могат да се наследяват. Фондовете искат хората да могат да избират дали да получат пожизнена или срочна пенсия, с променлив или с гарантиран размер. Това става ясно от предложенията на дружествата по измененията в Кодекса за социално осигуряване (КСО), публикувани за обществено обсъждане от финансовото министерство. Социалното министерство все още няма становище, въпреки че срокът за съгласуване изтече.

Министър Владислав Горанов иска при навършване на пенсионната възраст всички осигурени във втория стълб задължително да получават пожизнена пенсия с гарантиран размер, като средствата от индивидуалните им партиди ще отиват в общ пул без право на избор. Неизразходваната сума от спестеното за втора пенсия няма да може да се наследява, ако човек почине. Ако обаче преживее разчетената продължителност на получаване на парите, пенсията ще бъде гарантирана. Пенсионните дружества не са съгласни хората да не могат да избират каква пенсия и за колко време да я получават. Те обаче не предлагат възможността при навършване на пенсионна възраст, ако осигуреният реши, да може да изтегли цялата сума по индивидуалната си партида, както предлагат депутати от Реформаторския блок.

Миналата седмица Горанов обяви, че ще покани фондовете заедно със социалните партньори да обсъдят текстовете преди обсъждането им в тристранката. Министърът не бе запознат с постъпилите предложения на фондовете, но бе категоричен, че няма да изтегли предложението си за създаването на общ пул, с който да се гарантират пожизнените пенсии, нито ще чака резултатите от стрес тестовете в края на годината. За това настояват фондовете и работодателите. Самите фондове не са против създаването на общия пул, в който да постъпват парите на избралите да получават пожизнена пенсия без право на наследяване.

Фондовете предлагат всеки да избира между няколко варианта - ако осигуреният предпочете пожизнена пенсия с гарантиран размер, няма да има възможност за наследяване. Другите варианти обаче предполагат възможност за наследяване - пожизнена пенсия с гарантиран период на наследяване или с право на наследяване. Също така се предлагат и два варианта на срочна пенсия - с право на наследяване или с гарантиран размер. Ако човек загуби над 90% от работоспособността си, ще може да получи еднократно или разсрочено сумата по индивидуалната си партида. Ако по нея има малко средства, които му позволяват да получава по-малко от 20 на сто от социалната пенсия за старост, също може да си получи закуп или разсрочено парите. В зависимост от избрания вид втора пенсия, наследниците на починал пенсионер ще могат да получат наведнъж или разсрочено неизразходваната сума, или самите те да получават наследствена пенсия. Фондовете предлагат и пет години, преди човек да навърши общата пенсионна възраст, да може да поиска до 50% от парите по индивидуалната си партида - закуп или разсрочено. Това е срокът и в момента по КСО, но финансовият министър предлага да е до 1 г.

КРИТИКИ

Фондовете не са съгласни с идеята на Владислав Горанов във фазата на изплащане да се появяват и застрахователните дружества, още повече че за тях не са предписани същите "драконовски изисквания". Дружествата предлагат всяко да ползва своя таблица с биометрични данни за изчисляване на периода на изплащане на пенсиите според това каква е смъртността сред осигурените лица за съответното дружество. Финансовият министър предлага таблицата да се изготвя от Комисията за финансов надзор и да е една за всичките девет дружества, което би осигурило равнопоставеност между осигурените. Дружествата не приемат по-голямата част от текстовете за инвестициите и за изискванията към управите им.

✓ Бизнесът ще има достъп само до част от европарите за наука

4-те центъра за върхови постижения, които трябва да се изградят у нас до 2020 г. с 200 млн. лв. от ОП "Наука и образование", ще имат ограничение за извършване на стопанска дейност. Това се разбра след първото заседание на експертния Консултативен съвет по първата научна ос на оперативната програма. От Министерството на финансите са препоръчали те да бъдат създавани изцяло от научни и изследователски институти. Целта е да се избегне отпускането на нерегламентирана държавна помощ при създаването на въпросните научни центрове.

При институтите субсидията може да е 100% по оперативната програма, но те ще бъдат ограничени да извършват стопанска дейност - при тях тя може да е до 20% от общата стойност на проекта. За центровете за компетентност, за изграждането на които са предвидени 150 млн. лв. еврофинансиране, ще могат да кандидатстват консорциуми между научни институти и бизнеса. В този случай ще се изисква 50% съфинансиране по проекта, като тук няма да има ограничение в извършваната стопанска дейност, обяснява зам.-министър Красимир Киряков. Очаква се насоките за кандидатстване за двата вида научни центрове да бъдат пуснати тази седмица за обществено обсъждане.

Разликата между двата вида центрове е, че при тези за върхови постижения акцентът е върху научните показатели, докато при центровете за компетентност ще се гледа предимно приложимостта на научните изследвания в икономиката и връзките им с бизнеса.